

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 215. szám
1940. szeptember 22., vasárnap

Felelős-szerkesztő:
SZ. JAKAB GÉZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Sorsdöntő felelősség

Irta: **Hentschel István**

A gondok nehéz fojtogató köde ül le a lelkekre, leköt minden kis idegszálat, nyomasztólag száll le a kedélyekre, ma mindenkit a mindennapi lét bizonytalansága, a lenyűgöző kilátástalanság gyötör és kínoz, senki sem tudja hányadán van, mi lesz vele, nincs terve az életberendezkedésre, hiába való is lenne minden számítás és tervezgetés, mert a mai történelmi sorsváltozás izgalmas napjaiban nem lehet máról-holnapra terveket felállítani. A sorsdöntő felelősségteljes órákban mégis úgy érezzük, hogy az eljövendő időkért és cselekedeteinkért mi vagyunk felelősek azon nemzedékekkel szemben, amelynek irányítását bizalomteljesen ránk bízták. Ennek tudatában a lelkiismeretünk kényszerít arra, hogy szembenézzünk az eseményekkel.

Igaz, hogy az a bizalmatlanság, amely ott húzódik meg sorsunk mögött, megrendített bennünket, mégis ma inkább mint a múltban él és élnie is kell annak a megrendíthetetlen hitnek, hogy a békekészség, emberszeretet és emberi jogok szolgálatában állva, kívánjuk szolgálni kulturintézményeinket, melyek sorsáért annyit aggódtunk.

A magyar kisebbségi társadalom a maga életproblémájával nem állhat idegenként az új államkeretben. Nem importál idegenből jel-szavakat, de nem is hódol be olyan irányzatnak, amely távol áll a magyarság lelki világától. A város és a falu népe egyaránt megvédelmezi kulturájának fegyverével mindazt, ami hagyományként rája maradt. A mi népünk értelmes és ítélőképesség, maga ki tudja választani azt az utat, amely boldogulásához vezet. Elmúlt az ígéretek ideje, helyette a munka és önfegyelm korszaka jött el és ebben az irányban lathatjuk minden erejét, hogy fájának és a köznek hasznára legyen. Ez a munka tiszta, nyílt és határozott lesz.

Aki dolgozni akar, azt segíteni kell, akik méltók arra, hogy betöltsék azt a történelmi szerepet, melyet a kisebbségi sors számukra kijelölt, azokat támogatni kötelesség, ugyanez vonatkozik szociális alakulatainkra és kulturális intézményeinkre. Olyan sok bizonyíték szól amellett, hogy az ittlő magyarság az építő munkára fekteti a főszerepet, tudásával és rátermettségével közérdeket is szolgál. A Kölcsey-egylet, a Filharmonikusok egyesülete, a Kolping és Sportegyesületeink, nem is szólva hitbuzgalmi és egyéb társadalmi és jótékony alakulatainkról, mindezek mellett pedig iskoláink és közigazgatási intézményeink elismert tényezői városunk fejlődéstörténetében s ha most ezeket elhagynók, további sorsukra biznánk, nem lennénk méltók arra a feltétlen megbecsülésre, amelyet évtizedek óta kivívtunk. Nekünk ezeket vigyáznunk kell, napsugaras arcu fiataljaink és a jövőnk érdekében. Tőlünk messze döröghet az ágyú, intézményeink falain kívül a rideg önzés és cinizmus felütheti a fejét, itt az eszmények után való rajongással kell eltelnie mindenkinek. Kénn minél nagyobb a szertelenség, minél nagyobb a tülekedés az emberek között, a mi kulturabástváinkon belül és otthonainkban annál egybeforrottabbnak, őszintébbnek és melegebbnek kell lennie az együvértartozás érzésének.

Európa és Afrika politikai és gazdasági újraszervezéséről tárgyaltak Rómában

A Newyork Herald Tribune szerint a totális államok uniója készül — Rooseveltt az elszigetelődés ellen

Ujabb sikereket jelent az afrikai olasz haderő

Newyorkból jelentik: A Newyork Herald Tribune szerint Rómában a totális államok uniójának létrehozásáról tárgyaltak. Általános megegyezésre kerül sor Németország, Olaszország és Spanyolország között, amelyhez a Szovjet is csatlakozna. Rómában könnyen létrejöhet fascista-nemzeti szocialista-szovjet paktum, amely minden totális államot magába foglalja Tokiótól Madridig.

Rómából jelentik: A Popolo d'Italia a római tanácskozásokról azt írja, hogy a háború folytatására vonatkozó döntő kérdéseket beszéltek meg. Ugyanekkor khangsúlyozták, az afrikai kontinens sorsa földrajzi, történelmi és stratégiai tekintetben Európához van kötve. Ennek a kérdésnek jelentősége abból is kiténik, hogy

a spanyol belügyminiszter rövidesen visszatér Berlinbe.

hogy ott Ribbentroppal minden kérdést megbeszéljen. Az olasz lap tiltakozik az ellen a londoni híradás ellen, amely arról ír, mintha a tengelyhatalmak közt a háború folytatása tekintetében

nézeteltérések lennének. Angliának tudnia kell — írja az olasz lap, — hogy az olaszok és a németek a végső győzelemig folytatják nagy harcukat Anglia ellen.

A római tárgyalások Európa és Amerika közvéleményét foglalkoztatják, de az egész világ sajtója hosszasan foglalkozik velük. Az egész világsajtó látja, hogy

e tárgyalások nyomán bontakozik ki Európa és Afrika politikai és gazdasági újraszervezése. Politikai és katonai problémák a Duna-kérdés, a Balkán helyzete és Spanyolországgal való mind szorosabb együttműködés képezte ezeknek a megbeszéléseknek tárgyát az európai civilizáció megmentésére.

Olasz hivatalos körök megállapítják, hogy nem lesz több tárgyalás Ribbentrop és az olasz miniszterelnök között. A német külügyminiszter szombat délután Róma környékét látogatta meg és Tivoliban Ciano gróf ebédet adott tiszteletére. A birdalmi külügyminiszter vasárnap délelőtt vagy este tér vissza Berlinbe.

Sunner spanyol belügyminiszter a jövő héten ismét Berlinben tárgyal Ribbentroppal

Berlin. A német ifjúság meleg baráti üdvözléssel küldött a spanyol fallangista ifjúság számára, amely szerint a testvéri együttműködés körvonalai a két baráti nemzet között egyre nagyobb mértékben rajzolódnak fel a jövő égre. Ennek ékes bizonyítéka, hogy Sunner spanyol belügyminiszter a jövő hét végén újból hivatalos látogatásra érkezik Berlinbe, mert a Rómából visszatérő Ribbentroppal tárgyal a Duceval történt megállapodásokról.

Rómából jelentik: Az idegen sajtó Spanyolországnak a római tárgyalásokkal kapcsolatban különösebb következményeket tulajdonít. Olasz körök kijelentik, hogy itt csupán a szíves barátság kiméltítéséről volt szó, anélkül, hogy következményeket lehetne azokhoz jelenleg fűzni.

Berlin. Sunner spanyol belügyminiszter rövidesen Rómába látogat és úgy tér vissza Spanyolországba.

„A tengely most alakítja ki az emberiség új arcúatát”

Berlin. A szombati német sajtó hatalmas cikkekben foglalkozik a római találkozással és bár a részletek közlésére nem terjeszkednek ki, mégis rendkívüli fontosságot tulajdonítanak az összejövetelnek.

A Berliner Lokalanzeiger a következő címmel: „A tengely most alakítja ki az emberiség új arcúatát”, jelszövege, hogy ez a találkozás Európa és Afrika számára az új rend egész sor problémáját ölelte fel. A tengelyhatalmak elhivatása, hogy mindazokat a politikai függőségeket megdják,

amelyeknek átkos következményeit évszázadokon át nyögték a népek. Európa államainak kivétel nélkül tudomásul kell venniük az új élet parancsait és rövidesen részesei lesznek annak a nyugalomnak, amelyetől eddig álnok módon, önző és kizsákmányoló célok szolgálatában megfosztották a népek millióit. Afrika a demokráta hatalmak és azok klikkjeinek számára nem volt egyéb, mint a kizsákmányolás talaja és egyenlőség gondolatáról beszélni sem lehetett.

A Berliner Börsenzeitung kiemeji, hogy Ró-

amely nem kérdezi: honnan jöttél. Mindnyájan ugyanannak a mennyei Atvának vagyunk gyermekei.

Feltámad bennem a gondolat, hogy vajon a magyarság minden rétege megértette-e ma feladatát? Azt hiszem igen, mert tisztában kell lennünk azzal, hogy az ittlő magyar kisebbséget a maga kulturális, nyelvi és gazdasági helyzetében védelmezni kell gyermekeink érdekében is.

Nekünk igenis az a feladatunk, hogy helyzeti előnyünket megtartsuk helyiünkön ma-

radjunk és éppen úgy mint a múltban törvényes keretek között dolgozva, készítsük elő az ifjúság jövőjét, melyért felelősek vagyunk. Az új érában minden megváltozhat, ami a múltból fájdalomként visszamaradt, a baj kiküszöbölhető, ha az emberiség érdekében a felelős tényezők arra módot adnak.

Ha eljön ismét a bizalom jutalma, melyet oly régen várunk, akkor őszintén felelhetünk a kérdésre: helyes az az út, amelyen vezető-férfiaink haladnak! Őket figyeljük lélekzet-visszafojtva.

mában a határozatokat egyhangulag hozták ami különben vejejárója a tengely harmóniájának és fegyverbarátságának. A most Rómában meghozott határozatok igen radikálisok, mert könyörtelenül indítják meg a végső rohamot Anglia szíve ellen. Senki sem lepődhet meg a római határozatokon, csak azok, akik a világbéke ellen üzentek annak idején háborút és azok is, akik még ma a háboru végső szakában ilyesmin mesterkednek. Londonban azt hitték, — írja a lap, — hogy a Balkánon intrikákat szőhetnek és ezzel zavart kelthetnek, ám meg fogja látni a világ, hogy Rómia a legradikálisabb elhatározással és a legelsőszámba akaraterővel elintézi minden problémát, mert az egész Kontinens hozzájárul ehhez az elhatározáshoz.

"Rómát és Berlint amerikai ügyek nem érdeklik"

Róma. Egyes amerikai lapok és hírlapok arról írtak, hogy a római találkozó tervet dolgoztak ki a panamerikai szellem megdöntésére és harcot beszéltek meg az USA ellen. Olasz és német hivatalos körök kijelentik,

Szakadatlanul tevékenykedik a német légi- és tengeri haderő

Berlin. (Rador.) A német főhadiszállás jelenté: „A német bombavetők folytatták támadásaikat London ellen. A megtorló tevékenység most is elsősorban London, főként a város központja ellen irányult.

A Temze nagy kanyarjában több katonai célpontot bombáztak a német repülők és a robbanóanyagok erős rongálást végeztek. Anglia délkeleti részén több légitámadásra került sor, amelyek német győzelmekkel végződtek. Az éjszakai támadások során főleg London kikötőterületeit bombáztuk. A Royal Albert dokkot több telitalálat érte. Kiseb légitámadások az ellátási központokat is támadták és London délkeleti részén levő repülőterek ellen is heves támadásokat hajtottak végre. Bombázták a német gépek a többi katonai célpontokat is és Anglia déli és középső részén számos helyen okoztak tüzeket.

Ugyancsak az elmúlt éjszaka folyamán angol gépek támadást hajtottak végre több nyugatnémetországi város ellen, aminek következtében számos lakóházat, egy templomot és egy temetőt bombatalálat ért. A bombák 13 személyt megöltek, sokat megsebesítettek.

A német vadászgépek, valamint a léghárító tüzértség 14 angol gépet semmisített meg, egy német gép hiányzik. Az a tengeralattjáró, amelyet Bleichrodt főhadnagy irányított, 9 ellenséges hajót süllyesztett el, összesen 51.862 tonna ürtartalommal. Egy másik tengeralattjáró 3 angol hajót süllyesztett el 15.000 tonna ürtartalommal, míg egy harmadik buvárhajó két hajót süllyesztett el összesen 12.000 tonna ürtartalommal.

Iskolai patentharisnya

szelvényharisnyát férfizoknit, szelvény-kombinót, reformnadrágot, kesztyűt, szvetttert, stb. készpénzárak mellett vásárolhat:

Bogyó A.

Str. Eminescu 1.

Az olasz repülőgépek készek az azonnali megtorlásra

Róma. (Rador.) A Stefani iroda „valahonnan Olaszországból” közli az olasz hadijelentést: „Sollum és Sidi el Barrani elfoglalása után az olasz repülőgépek újból bombázták a megerősített Marsa Matruh angol védelmi pontot és ezáltal igazolták, hogy

az olasz repülők azonnal készek a megtorló bombázásokra azokért az angol ténykedésekért, amelyekkel kórházakat és a polgári lakosságot bombázták.

A felderítő repülőgépek ezeken a pontokon jelentős csapatok és különböző harci eszközök jelenlétéről számoltak be. Ugyanitt van egy angol hadosztály is, amelyet csapataink előrenyomulásukkor szétszórtak, s amely itt a kelet felől jövő csapatokkal megerősítve, átszervezés alatt áll.

Olasz bombavetők támadást intéztek Marsa Matruh ellen, amelyet két hullámban támadtak. Az angol léghárítók nem tudtak eredményt felmutatni. Több mint 50

tonna robbanó anyagot dobtak le az olasz harci gépek a kijelölt célpontokra és a bombák nagyarányú pusztítást végeztek. — Ugyancsak bombatalálat érte az állomást, a vasutvonalat, valamint több járművet.”

Légiriadó Alexandriában

Alexandria. (Rador.) Szombatn hajnali 4 órakor mintegy 50 percig tartó légiriadó volt Alexandriában. Viszonylag kevés robbanás volt észlelhető. A Reuter-iroda, amely ezt a hírt közli, egyszerűen kijelenté, hogy reggel 7 óráig sem halálos áldozatról, sem pedig anvagi kárról nem érkezett jelentés.

Róma. (Rador.) Az olasz főhadiszállás közli a 106. sz. hadszíntéri jelentést: „Az ellenség, amely az előző napokon bombázta a bardi, tobruki és dernai kórházakat, az elmúlt éjszaka Benghazai városát támadta meg, anélkül, hogy katonai célpontban kárt tett volna. A bombázás jelentős károkat a pol-

Egyenruhászövetek,
paplanok, vásznak
1 o g o l o s ó b b a n

Glesinger-cégnél

Str. General Berthelot 2. (volt Székely M. helyiségében) Consum-tag.

gári lakosság vagyonaiban okozott, főleg a muzulmán negyedben. Három halottja és 25 sebesültje van a támadásoknak. Azonnali

megtorlasként olasz harci repülőgépek ugyan nappal, mint éjszaka, erőteljesen bombázták a vasutvonalakat, raktárakat és egyéb támaszpontokat Marsa Matruhban. A bombázásnak nagy hatása volt, megállapították, hogy a bombák nagyarányú rombolást okoztak és tüzeket okoztak.

Valamennyi olasz gép visszatért támaszpontjára.

Kelet-Afrikában a harcok során az ellenség 30 halottat hagyott a csatatéren, míg az olaszok közül csak hárman sebesültek meg. Olasz bombavetők támadást intéztek az aden-i repülőtér ellen, ugyancsak

bombázták két hadihajó által kísért hajókaravánt, amelyek a Bal el Mandeb felé tartottak.

Az ellenség légi egységei szokásos támadásokat ismételték meg Assab, Tilor, Tessenei helységek ellen, anélkül azonban, hogy emberéletben kár esett volna. Az anvagi kár mérsékelte.

A közkeletű brit légihaderő tevékenységét jelenti Kairó

Kairó. (Rador.) A brit főhadiszállás péntek esti jelentése a következő: „Csütörtökről péntekre hajló éjszaka brit repülőgépek áthattoltak az ellenséges léghárító zárótüzön és sikeres támadást hajtottak végre a Benghazai kikötőben lévő hajók ellen. A bombázás következtében három nagy hajó kigyulladt. Sidi el Barrani mellett az angol gépek négy órán keresztül bombázták az összpontosított olasz gépkocsiosztágot. Ugyancsak támadást hajtottak végre a Diredai repülőtér ellen, ahol a hangárokat bombázták és a vasutvonalat is találat érte. Az ellenséges légi haderő támadást hajtott végre, de eredménytelenül. Az olasz légi egységek Aden ellen intéztek támadást és több házat megromlaltak. Emberáldozatot nem követelt a bombázás. A támadó gépeket a léghárító tüzértség elűzte. A délafrikai angol légihaderő felderítő repüléseket végzett Etiópiában és az olasz Szomáliában.

Menzies ausztráliai miniszterelnök bejelentette, hogy Ausztrália újabb katonákat fog sorozni, akiket a Közelkeletre küldenek.

Kairóból jelentik: Az egyiptomi angol hadi főparancsnoksága pénteken este a következő jelentést adta ki: Az egyiptomi fronton a nyugati sivatagban semmiféle említésre méltó esemény nem történt. A többi harcterületen hasonló a helyzet. (Rador.)

Közel negyedmillió angol birodalmi haderő védi Egyiptomot

Róma. (Rador.) A Giornale d'Italia a következő részleteket közli az egyiptomi angol haderőről:

Százezer főnyi katonaság áll Wawel tábornok parancsnoksága alatt, legnagyobb részt angolok, azonban találhatunk közöttük hindukat, rhodeziaiakat, újzealandiakat is. Ehhez a számhoz hozzá kell adni még 80.000 főt számláló hadsereget, amely szintén angolokból és ausztráliaiakból áll. Ezek között is vannak azonban nagyszámban rhodeziaiak, újzealandiak és lengyelek. A lengyeleket Palesztinában összpontosították és csapatokként szállították Egyiptomba.

Az angol parancsnokság véleménye szerint azonban ez a hadsereg sem kielégítő számban, ezért egyrészt Palesztinából szárazföldön, másrészt a Jóménység-fok megkerülésével a Vörös-tengeren hoztak újabb katoná-

ságot. Ez az újabb erősítés 30.000 embert tesz ki. Tehát az egyiptomi teljes angol haderő 230.000 embert számlál.

Az egyiptomi angol haderőnek pompás korszerű felszerelés áll rendelkezésére. Ötszáz

repülőgépek, 1000 gépkocsijuk, nagymennyiségű páncélszekerük, mindenféle kaliberű tüzérségük, több ezer gépfegyverük és sok más működő fegyverük van.

Roosevelt: Senki sem engedheti meg magának az elszigetelődést

Washington. (Rador.) A DNB jelenti, hogy Roosevelt elnök a pennsylvaniai egyetem megalapításának kétszázéves évfordulója alkalmából diszdotorrá avatták. Ebből az alkalmából az USA elnöke Filadelfiában beszédet mondott. Beszédében igyekezett megdönteni Willkie ellenjelölt állításait. Willkie elnökjelölt beszédében hangsúlyozta, hogy egy független vagy egy nemzetgazdasági szakértő hivatottabb az elnökségre és azt állította, hogy a jelenlegi széleskörű ellenőrzés a magángazdaságban, amelyet Roosevelt ve-

tett be, nem egvezetethető össze a demokrácia felfogásával. Ezzel szemben Roosevelt elnök kijelentette, hogy az ipar gyors fejlődése olyan problémát teremtett, amely kormánybeavatkozást kívánt. De bármilyen is legyen a kormány által foganatosított intézkedés, — mondotta az elnök, — a demokrácia elve és a polgárok szabadsága nem lesz veszélyeztetve mindaddig, amíg Amerika a szabad választások elve mellett marad. A jelenlegi időben senkinek sem engedheti meg magának, hogy elszigetelt maradjon — hangsúlyozta Roosevelt.

Miért kedveli minden anya.....

a NIVEA

gyermekszappant, -Baby-Crém és gyermekpuder! Azért mert kipróbált jó minősége által valóban nem létezik jobb szer a gyermek gondozására.

Az államvezető kormányaink felhívása a mezőgazda közönséghez

Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu államvezető, a mezőgazda közönséghez a következő felhívást intézte:

Mezőgazdák, Földművesek!

Hazánk sulyos megpróbáltatásaiban elvesztettünk értékes földeket, ugyanakkor azonban a mi szántóföldeink, részben a kedvezőtlen időjárás miatt, részben, hogy nagy részüknek katonai kötelességek teljesítésében el kellett hagyniuk családi tűzhelyüket. — megműveletlenek maradtak. A vérző sebeket haladéknélkül be kell gyógyítani. Nektek kell gondoskodnotok a mindennapi kenyérről, mindannyiunkról, a magatokéért. Ugy kell dolgozni a falun is mint a városban; a legnagyobb erőfeszítéssel. Az őszi szántás és vetés a legelső teendő, mert egyetlen talpalatnyi föld sem maradhat bevetetlen. Segítetek egymáson, testvériesen segítsétek ki egymást eszközökkel, állatokkal munkával. Antonescu tábornok a földművelő népről gondoskodni fog.

Megígértem és szavam betartom, mint mindig.

Isten nevében fel a munkára!
Bucuresti, 1940. szeptember 20.

ION ANTONESCU
tábornok,

államvezető-miniszterelnök.

Nyugdíjasküldöttség Antonescu tábornok, államvezető előtt

A köznyugdíjasoknak küldöttsége jelent meg az elmúlt nap Ion Antonescu tábornok államvezető miniszterelnöknél. A küldöttség vezetője, Constantin Minescu rávilágított a nyugdíjasok jelenlegi szomorú helyzetére, utalt arra, hogy az 1931—32 években állítólag ideiglenesen bevezetett áldozati adót még ma sem szüntették meg a nyugdíjasok esetében és ezért ennek az áldozati görbénck haladéktalan megszüntetését, másrészt pedig a nyugdíjaknak az új emelt fizetésekkel való összehangbáhozását kérte.

A küldöttség előterjesztésére Antonescu tábornok, államvezető a következőképpen válaszolt:

— Antonescu tábornok azért jött, hogy igazságot szolgáltatson és ezt meg is teszi. Ugyanakkor azonban megfelelő időt kér a költségvetés módosítására az ország jelenlegi helyzetének megfelelően. Az adózók száma közel egyharmaddal csökkent az eddigi kiadásokhoz hozzájárulnak még a menekültek segélyezésének kiadásai, ugyanakkor pedig a hadsereg kiadásai nem csökkentek. A polgári nyugdíjasok legyenek türelmekkel abban a meggyőződésben, hogy igazságot szolgáltatunk nekik.

Csökkentették a miniszteriumok számát

Számos intézményhez legionáriusokat rendeltek ki ellenőrzés céljából — A nyugdíjasok küldöttsége az államvezetőnél

Antonescu tábornok, államvezető újabb közleménye a hadsereg problémáiról

Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu tábornok államvezető a bizalmas okmányok közlése során ma a hadsereg újjászervezéséről szóló, annak idején írt tanulmánya előszavának IV. részét ismerteti.

A tanulmányrészlet a következőket mondja:

„A hadügyi törvényhozás 28 különböző törvényt alkotott, amelyek egymásnak ellentmondó intézkedéseket tartalmaztak és olyan bonyolultak voltak, hogy még szakértők sem ismerhették ki magukat azokban. Szinte nevetségesé vált, hogy mennyire egvéni ambícióból alkottak „törvényeket“ az egymást váltogató hadügyminiszterek és kormányok. Minden új miniszter visszaéléseket sejtett és egyéni ötletekből hozott törvényeket, hogy előidéni munkáját ellenőrizhesse, vagy a már meghozott intézkedéseket felforgassa. Ezt a törvényhozást és egész rendszert egységesíteni és egyszerűsíteni kell — mondtam 1934-ben. — folytattam az államvezető megállapításait, — mert senkit nem lehet felelősségre vonni és a felmerülő hibák általánosságban mindenkit terhelnek. Példa erre a Skoda-eset és sok más hasonló ügy.

Egyetlen szervezet dolgozhat csupán szabad kézzel és a hozzáértés jegyében — ajánlotta 1934-ben Antonescu tábornok Tatarescu

akkori miniszterelnöknek — és ez a szervezet csak a nagyvezérkar lehet. Ezt készíti elő a saját technikai felkészültségével a háborúra való intézkedéseket és teendőket és így egységessé válik a felelősség.

Meg kell azonkívül szünnie a személyi túltengésnek. A világ egyetlen hadseregében sem létezik mint nálunk: 5 hadseregparancsnok, 1 technikai főparancsnok, 8 főfelügyelő, 25 hadtestfőfelügyelő, 17 hadtestfőfelügyelő, 11 hadseregfelügyelő, 7 hadtestparancsnok, 30 hadosztálytábornok és 98 dandárparancsnok. Ezek mind hiábavaló dolgok, amelyek csak szaporítják a felesleges tábornok- és ezredes szárnysegédkei irodá vezetői, telefonok, irodák, autók, vasúti szabadjegyek s mellékszermélyzet számát. — nem vezetnek csak nagyarányú és lelkiismeretlen tékozlásra, ugyanakkor pedig pozitív és hasznos cél helyett csak károkat és a munka hátráltatását jelentik.

Tulmérézettel tehát ez a szerény csokorba kötött „legjobb hadvezetőség“ amely valóságos csapás a nemzetre. Minél jobban késünk a megoldással, annál nagyobbá válik a tragédia. A hadsereg vezetősége, közigazgatása és technikai irányító szervei olyan aránytalan nagyok, hogy: az irdatlanra megnőtt fej megöli a hadsereg testét.“

Megszűnt a munkaügyi, a vallás- és szépművészetügyi, a kisebbségi, sajtó- és propaganda-, valamint a leltározásügyi miniszterium

Bucurestiből jelentik: Ion Antonescu államvezető rendelkezésére megszűnnek a következő miniszteriumok:

1) A munkaügyi miniszterium megszűnik és beleolvadva a közmunka- és egészségügyi miniszteriumba, a jövőben: munka-, közmunka- és egészségügyi miniszterium elnevezés alatt működik.

2) A vallás- és szépművészet miniszterium megszűnik és a nemzetnevelésügyi, illetve közoktatásügyi miniszteriumba beleolvadva a jövőben közoktatás-, vallás- és szépművészet miniszterium név alatt szerepel.

3) Megszűnik a kisebbségi miniszterium és a miniszterelnökség hatáskörébe kerül.

4) Megszűnik a sajtó- és propagandaügyi miniszterium, amelynek ügyeit ugyancsak a miniszterelnökség hatáskörébe utalták külön államtitkársággal.

5) Az állami leltárak miniszteriuma ugyancsak megszűnik és ügyeit a pénzügyminiszterium felében államtitkár végzi.

Valamennyi megszüntetett, illetve beolvasztott miniszterium tisztviselői új rendeltetési helyükre kerülnek, a megszünt miniszteriumok költségvetésait felülvizsgálják, új beosztásukban, számukra engedélyezett hitelek pedig a rendes költségvetés növelésére beolvadnak az állami bevételébe.

Bucuresti. Ion Antonescu államvezető rendelkezésére új miniszteriumot létesítettek: a nemzetgazdaság egységesítés miniszteriumot, illetve a nemzetgazdaság vezérkari főnökségét.

Nyolcvanhárom legionáriust rendeltek ki különböző közintézményekhez

A munkaügyi és egészségügyi miniszter a tárcájához tartozó szolgálatokhoz, valamint az autonóm monopóliumtárhoz a bucurestii közüzemekhez, a Banca Naționalăhoz, a telefontársasághoz, a postához, a rádiótársasághoz, valamint az összes autonóm pénztárakhoz 83 legionáriust küldött ki. A miniszter maga ellenőrizte az említett megbízottak szakmai tudását, valamint a legionárius harcban való becsületességét. A megbízottak feladata a következő:

1. Ügyelnek a vonatkozó szolgálat minél tökéletesebb ügyvezetésére, különösen etnikai szempontból.

2. Vizsgálatot folytatnak le a közönség által a multa vonatkozóan előterjesztett panaszok ügyében és igazságot szolgáltatnak ezekben az ügyekben.

Az egészségügyi intézmények ügykezeléséről szóló iratokat teljes mértékben a legionárius megbízottak rendelkezésére bocsátják. Ezek a

URANIA: Nagyművek színháza. Tel.: 42-32.

Ma, 11.30 matiné, 3, 5, 7.15, 9.30 órakor

Minden idők leghatalmasabb háborús filmje. — Varsó pusztulása és bevétele. Felejthetetlen élmény

Lengyelországi hadjárata Legújabb 470-es UFA hirdadó: London bombázása

Következő műsorunk: Charles Vanel, Marie Bell és Pierre Renoir filmek filmje

„Becsületrend“ A szezonnyitó slágere

megbízások tiszteletbeliek és a legionáriusok az említett munkájukért anyagi ellenszolgáltatást nem kapnak, annál kevésbé, mert az ideiglenesnek tekintendő.

Módosítások a középiskolai oktatás terén

Bucuresti, Traian Braileanu kultusz- és közoktatásiügyi miniszter a középiskolai oktatás terén a kivételes körülményekre való tekintettel bizonyos módosításokat léptetett életbe.

Az 1940-41. évre elhatározta, hogy a régi analitikus programot alkalmazza és hetenként hat napon át lesz csupán tanítás. A IV. gimnáziumi osztálytól kezdődően a német és olasz nyelv tanulása között kell választani a tanulónak és az általa választott egyik nyelvet tanulja középiskolai tanulmányai befejezéséig.

Miniszteri rendelkezés a zsidó színészek és színházak működéséről

Bucuresti, Traian Braileanu kultuszminiszter a következő rendeletét törvényt bocsátotta ki:

Horia Sima helyettes miniszterelnök felhívása a vasárnapi légionárius emlékünnepről

Bucurestiből jelentik: Horia Sima helyettes miniszterelnök és a legionárius mozgalom vezetője a következő közlést tette:

"Ez év szeptember 22. a legionárius hősök és vértanúk napja. Ezen a napon az ország összes templomaiban Istentiszteletet tartanak ezeknek a megdicsőítetteknek lelkijüvéért. Bucurestiben dél előtt 10 órakor a Biserica Ilie Gorgan templomban, míg ezenkívül Ramnicul-Sarat, Vaslui és Predeal helységeiben nemkülönben mindenütt, ahol legionáriusok eledtek, Istentiszteletet tartanak. Az Istentiszteleteken a legionáriusok teljes

1. szakasz. A kultuszminiszterium 1940. szeptember 8-án kelt 44.181. számú és a Monitorul Oficialban szeptember 11-én megjelent rendeleteivel kapcsolatban zsidó vallású színészek és művészek román magán-színházakban sem szerepelhetnek. Zsidó magán-színházakban még irodai és ügyviteli személyzetet is engedélyeznek.

2. szakasz. Zsidó színházak — melyeknek működését a miniszterium engedélyezi — minden hirdetőművén és működési megnyilvánulásán fel kell tüntetnie a „Zsidó színház” megjelölését. Ezek a színházak színpadjaikon román nyelven is játszhatnak, azonban román szerzőtől nem adhatnak elődarabokat és az általuk előadott művek nem sérthetik a nacionalista román érzést.

3. Akj a rendelet ellen vét azt az engedélyek visszavonásával büntetik.

Ha jó és olcsó tüzfát

akar vásárolni, menjen a **KÖVES** fatelepre
(Oravetz és Hollander helyén) Piata Arenei. Tel. 14-18

Minisztertanácsra ültek össze a kormány tagjai

Bucuresti, Ion Antonescu államvezető elnökletével szombat délelőtt 10 órától 12 óra 30 percig minisztertanács volt. Résztvettek: Horia Sima helyettes miniszterelnök, Antonescu, Sturdza, Petrovicescu, Leon, Dragomir,

Creteanu és Constant miniszterek. Az igazságügyminiszter két törvényjavaslatot nyújtott be, melyeket elfogadtak, majd az államvezető adott újabb utasításokat a főbb problémák megoldására.

HORIA SIMA.

Megállapították az aradi vasutigazgatóság hatáskörét

Temesvári tudósítónktól: A vasuti vezérigazgatóság a volt kolozsvári vasutigazgatóság egy részét tudvalevőleg Aradra helyezte. Az aradi vasutigazgatósághoz tartozik Szentandrásról kezdve a temesvár—aradi vonal, az

Arad—perjámosi vonal, az Arad—sümegek—vaskői vonal, valamint azok a vonalak, amelyek a kolozsvári igazgatóság területéből Romániában maradtak.

Román-magyar megegyezés Észak-erdély román népiskoláiról, valamint a görögkeleti és görögkatolikus egyházak működéséről

Budapestről jelentik: A román-magyar albizottság megegyezése értelmében már a közeljövőben román tannyelvű népiskolákat nyitnak meg Észak-Erdélyben. A román tannyelvű iskolákban helyezik el a román tanítótisztület Észak-Erdélyben maradt tagjait. A népiskolákban a magyar nyelv tanítása kötelező. A román tankönyvek költségeit a magyar kultuszminiszterium fedezi.

A magyarországi görög-keleti egyház továbbra is sértetlenül megtartja szervezetét. Püspökei a nagyszében, illetve balázsiával metropolita alá tartoznak. Mindkét görög szertartású egyház püspöke, vagyis Hossu görög katolikus püspök és Colan görögkeleti püspök a magyar felsőház tagjai lesznek.

Magyarországon három görög-keleti ortodox román püspökség lesz: Kolozsváron, Nagyváradon és Máramarosszéken.

Budapest. (Rador.) Az MTI jelenti: Teleki gróf magyar miniszterelnök Kolozsváron a városházán megbeszélést folytatott a közgaz-

gatás vezetőivel. A miniszterelnök kijelentette, hogy a román és magyar küldöttség tagjai között előzetes megegyezés jött létre a menekültek visszatérésének kérdésére vonatkozóan. A magyar kormány azon a véleményen van, hogy azon magyaroknak, akik a Romániában maradt területeken laknak, nem kell eltávozniok lakóhelyeikről, azok pedig, akik Magyarországra mentek vissza kell, hogy térjenek még akkor is, ha különben később Magyarország részére optálni kívánának. Minden egyes menekült ügyét külön-külön felülvizsgálják és megállapítják, hogy vajon volt-e nyomós oka a távozásra.

C O R S O

I. ELISABET BERGNER

Az elrabolt élet

470. számú UFA hirdató

Megnyit Kett János új, modern nőifodrász-szalónja

Bul. Reg. Ferdinand 59. sz. alatt, hol legújabb frizurákkal várja a n. é. hölgyközönség szíves pártfogását! Gőz- és villany-ondolás!

Aradra helyezték a nagyváradi ítélőtáblát

Három megye ügyeit intézi az aradi felelősségi bíróság

Szombaton az igazságügyminiszterium telefonon értesítette a nagyváradi tábla Aradon tartózkodó főelnökét, Filipescu Constantint, hogy végleges döntést hoztak a tábla elhelyezésének kérdésében és

a fontos igazságügyi fórum ennek alapján Aradra került és a prefektúra köz-igazgatási épületében nyer elhelyezést.

Már napokkal ezelőtt tárgyalták aradi bírói és jogász körökben, hogy a nagyváradi tábla Aradon nyer elhelyezést. Senki sem tudott azonban biztosat, csak annyit, hogy a tábla főelnöke, valamint tanácsosai Aradon tartózkodtak és itt volt már napokkal előbb a tábla egész tisztviselői személyzete, úgy, hogy

részükre az aradi törvényszék főelnöke a törvényszéken adott ideiglenes irodahelyiségeket.

Felütni a táblai tanácsosok között az aradi törvényszékhez előléptetett Popescu volt tagozati elnök is, aki szintén a nagyváradi tábla tanácsosa volt és általában bizonyossá vették, hogy a tábla ténylegesen Aradon nyer elhelyezést. Tudni vélték, hogy vagy a megyeháza ugynevezett kisépületében nyer elhelyezést a tábla, vagy pedig a CFR üzlethelyiségének palotájában. Napokkal ezelőtt azután megkezdtek a kismegyeháza irodáinak elköltöztetését és tekintettel arra, hogy ez az épület a város központjában van, valószínű volt, hogy a választás erre az épületre esik.

Szombat délelőtt bucuresti-i telefonértesítés közölte azután a végleges döntést:

A volt nagyváradi tábla Aradon folytatja működését és a három tagozatból álló tábla, három megye felelősségi és büntető-ügyeit fogja tárgyalni.

A három megye: Arad megye, Biharmegye és Hunyad megye egyrészből most megalakításra kerülő ugynevezett Zaránd megye. Filipescu Constantin, a tábla főelnöke, nyomban a telefonvétel után intézkedett, hogy a megyei prefektúra köz-igazgatási épületében minden előkészület megtörténjen a tábla elhelyezésére és e célból a tábla főjegyzőjét utasította az átrendezés irányítására. Ugyanakkor

megalakult a tábla vádtanácsa is, hogy már a legközelebbi napokban a három megye táblai vádhatóság elé tartozó ügyeit Aradon intézzék.

Értesülésünk szerint az aradi ügyészség már napok óta várakozó állásponton volt és ezért nem küldte át a felgyülemlett aktacsomókat Temesvárra, hanem ezeket nyomban az aradi táblához szedik át tárgyalás végett.

A már folyamatban lévő és Temesváron, a táblánál folyó aradi büntetőügyeket is visszahozzák az aradi táblához úgy, hogy a jövőben már az arad megyei ügyek felett itt döntenek.

A tábla Aradra helyezése jelentősen növeli majd a város forgalmát és az ügyvédek körében különösen megelégedést okoz az igazságügyminiszterium döntése.

Weinfeld Rózsi kozmetika

Bul. Regina Maria-ut 18. Telefon: 10-94.

Eladták a temesvári „Kandia” gyárat

Temesvári tudósítónktól: A Temesvári Bank és Kereskedelmi Részvénytársaság a tulajdonát képező Kandia csokoládé és cukorgyárat a Meinel-kávébehozatali cégnek adta el. A Kandia 1910-ben alakult meg és gyártmányai az egész ország területén nagy keresletnek örvendtek.

11.30 mérs., 5, 7.15, 9.15

II. **Tilos utakon**

Corrine Luchaire, Annie Ducaux

Az erdélyi magyar iskolák hivatása . . .

Márton Aron püspök és a református Egyház vezetőinek fontos iskolaügyi megállapodása

Minden romániai magyar ifju számára valláskülönbség nélkül Nagyenyeden működik a tanítóképző

Tövisről jelentik: Elekes Viktor, a nagyenyedi református Kollégium rektor-professzora nyilatkozatot adott, amelyben feltárta, hogy a gyulafehérvári római katolikus püspökség és a Romániában maradt reformátusok vezetői között egyetértő megállapodás jött létre egyes iskolaügyi kérdésekben, ezenkívül felvázolta a református középiskolák helyzetét a változott viszonyok után:

Az első és igen fontos lenni valónk minden magyar szülő számára — kezd a rektor-professzor — az a megállapodás, amelyet a gyulafehérvári római katolikus püspök urral köthettünk. Mivel a bécsi döntés következtében a katolikusoknak csak leánytanítóképzőjük, nekünk csak fiutanítóképzőnk maradt a két egyház vezetősége megállapodott abban, hogy a fiutanítóképző minden magyar ifju számára Nagyenyeden lesz, az ottani református kollégium keretében leánytanítóképző pedig a Nagyszebenben lévő katolikus tanítóképző intézetben. Minden felekezet külön-külön gondoskodik ezekben az intézetekben a valláserköcsi nevelésről a maga felekezetéhez tartozó tanulók számára.

Az ősi kollégium szeretettel fogad mindenkit

— A bécsi döntés következtében a Bethlen-Kollégium főgimnáziuma az egyetlen Romániában maradt református főgimnázium. A változott viszonyok természetesen új feladatot állítják ezt az iskolát, amely most egyedül van hivatalosan elvégezni azt az áldozatos munkát, amelyet eddig a testvérintézetekkel együtt végzett. Fontosságban és felelősségben növekedve, ma egyedül erre az iskolára hárul a magyar református középiskolák nevelésének gondja és feladata. A főgimnáziumban a helyzetben van, hogy ezt a nagy feladatot habozás nélkül vállalhatja. A tanári testület a helyén marad s az intézet előjárása mindent elkövet, hogy az intézetet ne csak az eddigi színvonalon tartsa meg, hanem emelje is. Kétségtelen az, hogy az ősi Bethlen-Kollégium hivatásának magaslatán áll fontos bástyája lesz a romániai református

— Erdély ittmaradt magyarságának ez az első nyilvánvaló nagyszabású összefogása olyan eredmény, amely biztosítékot jelent a jövőre nézve is.

— Örömmel közlöm azt is — folytatja a rektor-professzor —, hogy megfelelő számú jelentkezőnk van a tanítóképzőben, úgyhogy az intézetet, amíg az állami iskolákban a tanítás megkezdődik, mi is megnyitjuk. A kollégium előjárósága, amelynek munkájában igen nagy segítséget jelent, hogy főgondnoka, az Erdélyi Gazdasági Egyesület kiváló vezetője, dr. Szász Pál itt maradt, most olyan tervvel foglalkozik, hogy jövőre még az eddiginél is sokkal nagyobb kedvezményt nyújtson a tanulóknak. Ez az anyagiakban való könnyítés is elősegíti majd intézetünk további előrehaladását. Nagy megnyugvást jelent az is, hogy a tanítóképző teljes tanári kara helyén maradt, úgyhogy az évkézés minden belső zavaró körülmény nélkül hivatalos időben megtörténhetik.

A csombordi gazdasági iskola is megnyitja, úgyhogy a gazdasági és szakiskolája ebben az esztendőben is teljes tanári karával folytatja majd munkáját.

mátus egyházkerületnek s a romániai magyar művelődés ügyének.

A tanulók létszáma aggodalomra egyáltalán nem ad okot. Szép számmal jelentkeznek olyan tanulók, akik eddig valamelyik másik erdélyi magyar intézetben tanultak, de mivel lakóhelyük Romániában maradt, a Bethlen-Kollégium falai között fognak tovább tanulni. Különösen az alsó osztályok népesek, de a felső osztályokban is elég tanuló jelentkezett. Felhívjuk a magyar közönség figyelmét két körülményre: az egyik az, hogy ma mindenkinél bármilyen pályára is megy, legalább a négy alsó osztályt el kell végeznie, a másik körülmény pedig az, hogy az új közoktatásiügyi törvény szerint az érettségi vizsgálatot minden tanuló a saját intézetében, saját tanári testülete előtt teszi le. A Kollégium őszinte szeretettel nyújtja ki mindenki felé a kezét.

Az erdélyi római katolikus püspök az anyanyelven való oktatás fontosságáról

Márton Aron, az erdélyi római katolikus püspök, aki a bécsi döntés után is Romániában maradt és Gyulafehérvárról irányítja a római katolikus társadalmat, az anyanyelven való oktatás, az iskoláztatás végtelen fontosságáról a következőket:

Nevelés mind az iskolában, mind az iskolán kívüli nevelés keretében csak akkor eredményes, ha támogatja a család is. Ha iskola család, népnevelő és szülő együtt működnek, néreltve fogják és vezetik a fejlődő lelket. A kik közömbössége vagy megnevelése miatt még sokszor kárba vesz az iskola minden ítsága. Ma különösen hajlamosak, hogy az a munkáját lebecsülik és gáncsolják. A Göt tehát a nevelés nagy célja miatt sem szabad figyelmünkől kitétenünk.

Család és iskola szorosabb kapcsolatának eremtését azonban nálunk igen figyelemre méltó más szempontok is sürgetik. Ki kívánunk iskoláink a szülői érdekeztetésével a szülői előtt is, hogy a folyó munkát közelről lássák, a gyermekre fordított gondot személyesen tapasztalják. És ki kell tárunk az iskolán kívüli nevelés vallásával általában a felnőttek elé, hogy a velük való törődés, a sorsukban való részvétel és hasznos kifejezés, nevelőmunka értékelésére megtanítsa szülőket és felnőtteket az iskola hatása alá vonunk azért, hogy minél többen legyünk műveltségünk értékeit s nevelésünk négyelt az iskoláink körén kívülmaradt emberekhez is elvisszük.

Gyermekeink nyolcvan százaléka nem jár hitvallásos iskolába, erről a százalékról pedig nem mondhatunk le. S ezt a feladatot is csak az iskolán kívüli természetesen folyó népnevelés és családi körben az öntudatos, megnevelő szülő láthatja el.

Iskoláinkat szélesre kell tárunk, és nevelőinknek, bármilyen cimen és bárhol működjenek az erdélyi iskola sajátos hivatásával tisztába kell jönnök: minden egyes iskolának és minden egyes nevelőnek az előírásokkal meghuzott munkakörön túl a lehető legnagyobb sugarú területet kell átfigyeltetni, hogy megtegye azt a kötelességet, amelyet helyzetünk és az idő megkövetel.

Megkezdődött Dél Dobrudzsa kiürítése

Bucuresti. Hivatalosan jelentik: A dobudzsai kiürítés ma megkezdődött. A vonal két kilométerre északkeletre van Turtucaia, Caracal, Irambanar, Sudbazar, valamint ugyan csak két kilométerre délkeletre Salarg, Bartanburi és Bazargictól, nemkülönben két kilométerre Balcictól. A kiürítés minden incidens nélkül ment végbe, a bolgár csapatok szeptember 21-én reggel 9 órakor lépték át a határt.

Szofia. Boris bolgár király valószínűleg október hónap első napjaiban látogat el a visszaszerezett Dél Dobrudzsába. A bolgár képviselőház tegnap ünnepi ülést tartott, amelyen lelkesen éltették Hitler kancellárt és Mussolini miniszterelnököt.

FORUM

Ma, a szezon legnagyobb filmje a

Hollywoodi varázs

Alice Faye, Don Ameche, Alan Curtis, Buster Keaton (Zalek) és Ben Turpin-al Legujabb UFA háborús híradó. Előadások 3, 5, 7, 15 és 20-kor. 11.30-kor matiné a csó hegyekkel

Telefon jegyelővét 20-10.

Aradról nem továbbítanak postaküldeményeket a magyar felségjog alá került területekre

Temesvárról korlátozás nélkül továbbítják az összes küldeményeket

Temesvári jelentés szerint, a Magyarországnak átadott területekkel való postaforgalom semmilyen korlátozásnak nem vetették alá. Az átadott területekre úgy levelezőlapot mint egyszerű és ajánlott levelet lehet feladni. Természetes, hogy ezekre a postai küldeményekre a külföldi díjszabásnak megfelelő bélyeget kell ragasztani.

Az Aradi Közlöny érdeklődött az aradi postafőnökségnél és innen nyert értesítésünk szerint a Magyarországhoz csatolt területekre Aradon még nem vesznek fel ajánlott levelet és az egyszerű leveleket és levelezőlapokat sem továbbítják. Az aradi postafőnökség a posta vezérgazgatóságának vonatkozó rendelkezésére hivatkozik, amely újabb intézkedésig megtiltotta a Magyarországnak átadott területek felé való postai forgalom lebonyolítását, mert erre a szakaszra még nincs megszervezve a posta-szállítmányozás.

Tárgyalások a román és magyar politikai elitétek megkegyelmezéséről

Budapest. (Rador.) A magyar távirati iroda közli: A román-magyar bizottság keretében működő albizottság megkezdte tárgyalásait annak az egyezménynek megkötésében, amelyet Románia és Magyarország között hoznának létre a két országban lévő politikai elitétek és politikai vétségeik miatt őrizet alatt lévő személyek megkegyelmezésére vonatkozólag.

Braziliában is támaszpontokat létesít az Egyesült Államok

Washingtonból jelentik: A Daily News szerint Amerika Holland-Genuában és Braziliában légi és tengeri támaszpontokat létesít.

Legújabb jelentéseink:

Rendelet törvénnyel meghosszabbították az észak-erdélyi területen kiállított váltók esedékességét

Bucuresti. Az észak-erdélyi átengedett területek kiürítésével kapcsolatban a hitelület egyensúlyának biztosítására a következő törvényrendeletet bocsátotta ki a kormány:

1. szakasz. Meghosszabbítást nyer az esedékessége 1940. december 31-ig mindazon váltóknak, időre szóló kötelezvényeknek és hasonló okiratoknak, ha

a) az aláíró akár természetes, vagy jogi személy 1940. augusztus 30-án a kiürített észak-erdélyi területen lakott, vagy az okmányt ott bocsátotta ki,

b) ezeken az okmányokon a fizetési helyként e területek valamelyik helysége van megjelölve, annak ellenére, hogy a kibocsájtó vagy rendelővényes nem lakik ott.

2. szakasz. Bankok és hitelintézetek kötelezvényeire, időre vagy látra szóló bankbetéteire, folyószámláira ez a törvény nem vonatkozik.

3. szakasz. Minden külön megállapodás érvényes a váltótörvény 53. szakasza értelmében, ha a váltótulajdonos hozzájárul, hogy óvás nélkül lehet esedékessé tenni az elfogadványt.

százalék, az ezen összegnél magasabbaknál 2 százalék.

6. szakasz. A lakbérszerződések meghosszabbítását a háztulajdonos a lakónak ajánlott levélben, a szerződés lejártától előtte 30 nappal tudomásul adja.

7. szakasz. A lakók és háztulajdonosok között létrejött más megállapodás emelésére vonatkozólag melyet előbb kötöttek, érvényben marad.

8. szakasz. A meghosszabbított szerződések értelmében a 2. szakaszban megjelöltek havonta, a 3. szakaszban megjelöltek 3 havonta kötelesek házbért fizetni.

II. fejezet. Az állam a közhatalóságok által kötött szerződések ellenőrzéséről szól.

III. fejezet. A kiürített területekről menekültek elhelyezéséről gondoskodik.

Londonban az éjszaka valóságos pokol

Berlin. Pénteken késő este, jó látási viszonyok mellett sorozatos hullámvonalakban indultak a bombatámadások London ellen, rengeteg tűzvész és robbanás jelezte a német gépek útját.

A Newyork Times megállapítja, hogy első alkalommal ismeri be az angol hadijelentés, miszerint több angol gép pusztult el mint német.

Newyork. A Chicago Daily Mail londoni tudósítás nyomán azt írja, hogy ott az éjszaka valóságos pokol és a londoniak ugyszólván semmit sem alszanak, amj végül is erkölcsi el lenállásuk teljes megtörésére vezet.

Angolelleses tüntetések Egyiptomban

Rómából jelentik: A Tevere című lap jelentése szerint az olaszok győzelmes elővonulása Egyiptomban nagy lelkesedést keltett a muzulmán lakosság körében. Az olasz lap tudósítói arról számol be, hogy a rajtaütésszerű támadás oly hirtelenséggel történt, hogy Egyiptomban senki sem akart hinni ennek. Péntek délután nagy angolelleses tüntetések voltak a kairói mozgófényképszínházakban, ahol az angol propaganda filmek és hirdók vetítésénél a nézősereg tüntetett Anglia ellen.

Rómából jelentik: Beyruthból érkezett jelentések szerint egész Egyiptomban, de főként Kairóban a tetőfokra hágott az izgalom.

Faruk király palotáját angol katonák vették körül és az őrzésnek olyan jellege van, mint ha valóságban fogságban tartanák Egyiptom uralkodóját.

Isztambulból jelentik: A République című lap leszögezi, hogy most folyik az élet-halál harc az olaszok egyiptomi előrenyomulása során nemcsak a Földközi-tenger hegemoniájáért, hanem az angol birodalom elpusztításáért vagy fennmaradásáért.

Rio de Janeiroból jelentik: A Magodie című nagy lap megállapítja, hogy az olaszok afrikai győzelme minden várakozást felülmúl.

Wavel angol tábornagy, a régi angol recept szerint stratégiai indokokkal magyarázza a visszavonulást, valójában azonban Graziani tábornagy hős csapatai mindent átütő lendületétől kellett az angolokak visszavonulniok. Alexandria eleste, — írja a braziliai lap — egyértelmű az angol világbirodalom összeomlásával, mert ez jelenti majd a vég kezdetét.

Berlin. A berlini lapok Heidelberg bombázásával foglalkoznak. A Völkischer Beobachter megdöbbenéssel regisztrálja a híres történelmi város megtámadását, ahol egyáltalán nincsenek katonai célpontok és hangsúlyozza, hogy a német válasz olyan lesz, amj biztosítja, hogy az ellenséges angol nemzedékeknek sem fog eszükbe jutni Németországot megtámadni merészeln. A Berliner Börsenzeitung azt írja, hogy az angol gyilkos merényletre szörnyű bosszu lesz a felelet, a Deutsche Allgemeine Zeitung viszont kiemeli, hogy a német kard végleg kiusztítja azt a mentalitást, amely ilyen orgvilkosságokra bűntet fei.

Új török-német gazdasági tárgyalások indulnak

Isztambulból jelentik: Az angol-török kereskedelmi tárgyalások kedvező befejezés felé haladnak és most már csak a fizetési módokat kell megbeszélni. Ugyancsak isztambuli jelentés számol be arról, hogy Németországgal is új tárgyalások indulnak kereskedelmi megállapodás készítésére céljából.

Kitüntetett olasz pilóták

Róma. (Rador.) Az olasz hivatalos lap mai számában a Duce rendeleteit közli, amellyel az olasz repülőknék, köztük Mutti fascista párti főtábornak arany-, ezüst- és bronz-érmeket, valamint a háborus keresztet adományozta.

Kinevezték a kisebbségi oktatás miniszteriumi szakértőjét

Bucuresti. Az államvezető Augustin Cailianit, a kisebbségi oktatás szakértőjévé és Ion Bratut, a kiürített területek tanügyének szakértőjévé nevezte ki.

Megnyitották a diákokotthonokat

Bucurestiből jelentik: A menekült, özszponzorított és politikai multjuk miatt elítélt diákok segítségére kíván lenni a kultuszminisztérium, amikor az őszi vizsgákat számukra október 15-re, valamint a decemberi vizsgákat 1941. február 1-re, illetve május 1-re állapította meg kivétele-

sen. Ezen diákok számára ingyenes orvosi kezelést is szervezett a kultuszminisztérium.

A kultuszminisztérium elhatározta hogy valamennyi diákokotthonot megnyit, ösztöndíjakat folyósít és a diákokotthonok vezetőségébe diákokat is kinevez.

Rendelet törvénnyel meghosszabbították a lakbérleti szerződéseket

Bucuresti. Antonescu Mihai Igazságügyi miniszter a lakbérszerződések meghosszabbításáról és ellenőrzéséről, valamint a menekültek számára juttatandó lakásokról a következő rendelet törvényt bocsátotta ki:

I. fejezet. A lakbérszerződések általános meghosszabbításáról.

1. szakasz. Minden írásban vagy élőszóval megkötött lakbérszerződés, mely 1940 október 26-án, vagy a következő negyedhen lejár 1941 június 23-ig jelen törvény értelmében meghosszabbítást nyer.

2. szakasz. Azon lakbérszerződések, ahol az évi lakbér évi 40.000 leinél nem nagyobb, minden emelés nélkül nyernek meghosszabbítást az 1. szakasz értelmében, kivéve az 5. szakaszban jelölt kivételeket.

3. szakasz. Azon lakbérszerződések, melyekben az évi bér 40.000 leinél magasabb, a következő emeléssel nyernek meghosszabbítást: a) 41.000-tól 70.000 leig terjedő évi bérnél 2 százalék, b) 71.000—100.000 leinél évente 3 százalék, c) 101.000—130.000 leinél évente 4 százalék, d) a 130.000 leinél magasabb házbérnél az emelés 5 százalék.

4. szakasz. A bérösszegbe a melléklárlékok is beszámítandók, még ha nem is szerepelnek a bérszerződésben.

5. szakasz. A központi jutással rendelkező házaknál az emelés a 40.000 leinél alacsonyabb béreknél 1

Apróhirdetések

- ÜZLET**
- Bevezetett, évtizedes, jóhírű vendéglő berendezéssel együtt átadó. Cim a kiadóban. 4623
- KÜLÖNFÉLÉK**
- Elveszett fehér-fekete selyempincsi. Ismertető jel hasán két kinövé. Megtaláló kériük Bul. Carol 25. földsz. ledni. 4722
- Elveszett a városházán egy kis táska. Bartos névre szóló igazolvány és iratokkal. Iratokat kérem vissza. A pénzt megváltja. 4701

- Elveszett Tache Ionescu—Marie Chendi uton 13 darab selyemzsebkendő. Kérném a megtalálót visszaszármaztatni Str. Greceanu 5. apart. 1 be. annál is inkább, mert ezeknek értékesítése viselésé nem volna ajánlatos. 4696
- Uzemben levő nékség házzal együtt eladó Lipova-n 915 4454
- Ujdonság!**
- Börkabátok, táskák, mindenféle avult börtárgyak szakszerű festése, teljesösszerinti színekben.
- Arad, Str. Ghiba Birta 42.

- Péntek este fél 11 órakor elveszett a marosparti széksoron egy barna ridi kül. Tartalmaz 2000 dinárt és 1400 leit. két kulccsal. Becsületes megtaláló magas jutalomban részesül. Jancovich Gheorghe, Str. Metianu 16. 4695
- Egy darálómalom, 50 cm. kövel, petrol-motorral eladó. Marian Adalbert, Chisineu-Cris.
- Beraktározásra butorok, lakásberendezés, szőnyegek, árúk felelősséggel, száraz, feregmentes helyiségben. Cim a kiadóban. 4723
- Főtér legjobb helyén üzlet iroda. műhely, raktárhelyiségek kiadók. Cim a kiadóban. 4724

Jókarban levő férfi átmeneti kabát és egy szürke pléd (női nagykendő) — Ugyanott 2 szobás, összkomfortos lakás különbeíratu szobával kiadó október 1-re, Russu Sirianu 31. 4694

Haas I.

Ingatlanforgalmi iroda,
Bul. Dragalina 9.

Ingatlanok, házak, telkek, földek szőlők közvetítése minden árlakozatban határozott közvevitési díj mellett Ingatlancserék lebonyolítása